

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van De Leerexpert Begijnenvest te ANTWERPEN

Hoofdstructuur buitengewoon secundair onderwijs

Instellingsnummer 27524

Instelling De Leerexpert Begijnenvest

Directeur Wouter DE CEULAERDE

Adres Begijnenvest 35 - 2000 ANTWERPEN

Telefoon 03-201.67.60

Fax 03-201.67.67

E-mail wouter.deceulaerde@so.antwerpen.be

Website www.stedelijkonderwijs.be/leerexpert/content/begijnenvest-1

Bestuur van de instelling AGB Stedelijk Onderwijs Antwerpen

Adres Lange Gasthuisstraat 15 - 2000 ANTWERPEN

Scholengemeenschap SG Stedelijk Lyceum Antwerpen

Adres Lange Gasthuisstraat 15 - 2000 ANTWERPEN

CLB Stedelijk CLB Antwerpen

Adres Lange Gasthuisstraat 24 - 2000 ANTWERPEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 22-02-2016, 23-02-2016, 24-02-2016, 25-02-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 25-02-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 23-03-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Cathy MOELANTS

Teamleden Bart TABRUYN, Elly DE KEYSER

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leerprestaties in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Opleidingsvorm 3 - Algemene en Sociale Vorming	8
3.1.1.2 Opleidingsvorm 3 - Beroepsgerichte Vorming in de opleiding Logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen	11
3.1.1.3 Opleidingsvorm 3 - Beroepsgerichte Vorming in de opleiding Metselaar	13
3.1.1.4 Opleidingsvorm 3 - Beroepsgerichte Vorming in de opleiding Plaatslager	16
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	19
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	19
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	20
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	21
4.1 Leerbegeleiding	21
4.2 Sociale en emotionele begeleiding	22
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	24
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	25
6.1 Wat doet de school goed?	25
6.2 Wat kan de school verbeteren?	25
6.3 Wat moet de school verbeteren?	25
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	26
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leerprestaties.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de vijf fasen van handelingsplanning:
 - ♦ de beginsituatiebepaling
 - ♦ de doelenselectiefase
 - ♦ de voorbereidingsfase
 - ♦ de uitvoeringsfase
 - ♦ de evaluatiefase.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

Dit verslag geeft de vaststellingen weer van de doorlichting in de school voor buitengewoon secundair onderwijs De Leerexpert Begijnenvest te Antwerpen. De school biedt opleidingsvorm drie aan om jongeren voor te bereiden op maatschappelijke participatie en tewerkstelling in het gewone arbeidsmilieu. Binnen deze opleidingsvorm biedt de school zes opleidingen aan. De onderwijsinspectie besliste, op basis van gegevens die ze vooraf onderzocht, om de vormingsonderdelen en processen te onderzoeken die vermeld zijn onder 2.1 en 2.2 in dit verslag. Verder onderzocht de onderwijsinspectie ook het beleid met betrekking tot de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de school, een selectie van de regelgeving en het algemeen beleid.

Het onderwijsaanbod voor de Algemene en Sociale Vorming is in voldoende mate gericht op de einddoelstelling 'integratie in de maatschappij'. De school hanteert hiervoor de decretale ontwikkelingsdoelen als referentiekader. Ze streeft deze doelen op een handelingsplanmatige wijze na maar de formele neerslag is nog niet optimaal. Ook binnen de beroepsgerichte vorming van de opleiding Metselaar streeft de school de competenties van het opleidingsprofiel in voldoende mate na. De meeste vaardigheden komen doorheen de opleiding voldoende en op een evenwichtige wijze aan bod. De handelingsplanmatige aanpak biedt voldoende garanties voor onderwijs op maat. Deze beide structuuronderdelen voldoen aan de erkenningsvoorwaarden van de overheid.

Binnen de beroepsgerichte vorming van de opleidingen Logistiek Assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen en Plaatslager zijn er nog dringende werkpunten. Zo worden de competenties van het opleidingsprofiel Logistiek Assistent in de opleidingsfase niet evenwichtig en onvoldoende functioneel aangeboden. De evaluatie is in de volledige opleiding onvoldoende gericht op alle competenties waardoor deze onvoldoende kan dienen voor het bepalen van een geactualiseerde beginsituatie en een doelenselectie op maat. Het cyclisch proces van handelingsplanning op individueel leerlingniveau kan hierdoor niet gegarandeerd worden. In de kwalificatiefase van deze opleiding is het onderwijsaanbod wel voldoende uitdagend. In de opleiding Plaatslager kan de school onvoldoende aantonen welke competenties er per leerling al dan niet werden aangeboden en/of behaald. De actualisatie van de beginsituatie, de behaalde competenties en de specifieke onderwijsnoden met de daarbij aansluitende doelstellingen op maat van de leerling worden onvoldoende in kaart gebracht om een cyclisch proces van handelingsplanning op individueel leerlingniveau te garanderen.

In het kwaliteitsonderzoek van de leerbegeleiding onderzoekt de onderwijsinspectie vooral het proces van handelingsplanning op schoolniveau. De school startte enkele jaren geleden een verbeteringsproces op waarbij het via geleidelijke stappen de handelingsplanning en zo het onderwijs op maat voor elke leerling wil verbeteren. De school gaat hierbij doelgericht te werk en zit volop in een verbeterproces. Vooral de ondersteuning van dit proces door middel van een efficiënt digitaal systeem moet nog verder uitgewerkt worden.

Uit het kwaliteitsonderzoek van de sociale en emotionele begeleiding op schoolniveau blijkt dat dit een sterk punt is van de school. De school heeft haar visie recent zeer gedetailleerd uitgeschreven in een zorghandleiding. Deze handleiding biedt een leidraad aan alle leerkrachten en ondersteunend personeel om te komen tot een eenduidige en effectieve sociale en emotionele begeleiding van alle leerlingen op de school. De school investeert sterk in een goed uitgebouwd team van leerlingenbegeleiders. Samen met alle leraren streeft dit team voortdurend naar een stimulerend pedagogisch-didactisch klimaat in de school en de klassen. Het actieplan dat de school voor de uitbouw van haar sociale en emotionele begeleiding opstelde en in de voorbije schooljaren stapsgewijs uitvoerde wijst op een sterk innovatief vermogen en ruime aandacht voor ontwikkeling.

Het algemeen beleid van de school is de laatste drie schooljaren sterk verbeterd. Binnen de schoolleiding is er een duidelijke taakverdeling met voldoende inspraakmogelijkheden van het voltallige personeel. Er is zowel aandacht voor voldoende sturing als voor de nodige ondersteuning. De school neemt gepaste initiatieven om op een gestructureerde wijze de eigen kwaliteit te bewaken en te verbeteren. De school deed hiervoor ook een beroep op externe deskundigen. Uit de diverse beleidsplannen en de reeds doorgevoerde vernieuwingen blijkt een sterk beleidsvoerend vermogen.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoort en wegwerkt, de realisatie van kleinere tussentijdse oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

Het kwaliteitsonderzoek van de processen en het algemeen beleid tonen aan dat de school volop in een positief veranderingsproces zit. Uit het erkenningsonderzoek over de onderwijsdoelstellingen blijkt dat er in de beroepsgerichte vorming van de opleidingen Logistiek Assistent en Plaatslager echter nog dringende werkpunten moeten aangepakt worden. Daarom sluit de inspectie de doorlichting af met een gunstig advies beperkt tot drie schooljaren voor deze erkenningsvoorwaarden.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leerprestaties en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leerprestaties in de doorlichtingsfocus

Opleidingsvorm 3	Algemene en Sociale Vorming	Beroepsgerichte Vorming
Opleidingsvorm 3	x	
Log. assistent ziekenhuizen en zorginst. - observatie- opleidings- en kwalificatiefase		x
Metselaar - observatie- opleidings- en kwalificatiefase		x
Plaatslager - observatie- opleidings- en kwalificatiefase		x

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leerprestaties het volgende op.

3.1.1.1 Opleidingsvorm 3 - Algemene en Sociale Vorming

Voldoet

Het onderwijsaanbod voor de Algemene en Sociale Vorming is in voldoende mate gericht op de einddoelstelling 'integratie in de maatschappij'. De school hanteert hiervoor de decretale ontwikkelingsdoelen als referentiekader. Ze streeft deze doelen op een handelingsplanmatige wijze na maar de formele neerslag hiervan is nog niet optimaal.

Beginsituatiebepaling

Beeldvorming
Functionele neerslag
Actualisering

De school brengt heel wat gegevens samen die aangeleverd worden door externen. De in het leerlingendossier opgenomen gegevens zijn voornamelijk gericht op de opvoedingsnoden en te weinig op de onderwijsnoden van nieuwe leerlingen.

In de groepswerkplannen is ruim voldoende informatie terug te vinden over de nodige aanpak en de individuele zorgvraag van leerlingen, wat een sterk klasmanagement ten goede komt.

Er wordt gedurende de gehele schoolloopbaan veel aandacht besteed aan het accuraat en actueel houden van de individuele beginsituatie op het vlak van opvoedkundige noden. Deze informatie wordt echter nog erg verspreid bewaard waardoor de functionaliteit ervan afneemt.

Om de beeldvorming in verband met de onderwijsnoden aan te vullen worden er tijdens de Algemene en Sociale Vorming begintoetsen afgenomen waardoor de betrokken leraar een beter zicht krijgt op de mogelijkheden van elke leerling. De resultaten van deze testen worden echter niet transparant bijgehouden.

Wanneer een analyse van deze toetsen in de groepswerkplannen wordt opgenomen, is deze vrijwel uitsluitend gericht op reken- en taalvaardigheden. In een digitaal leerlingvolgsysteem worden voor een selectie van permanente en specifieke ontwikkelingsdoelen vorderingen over de jaren heen bijgehouden, wat goed is. De wijze waarop dit leerlingvolgsysteem ingevuld wordt, is echter niet altijd optimaal om een objectieve, correcte en volledige actuele beeldvorming te schetsen voor alle leerlingen.

Doelenselectiefase

*Op maat
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Horizontale en verticale
afstemming
Multidisciplinair overleg*

De ontwikkelingsdoelen voor opleidingsvorm drie zijn het uitgangspunt voor het algemene onderwijsaanbod. De nieuwe matrices voor Algemene en Sociale Vorming geven aan dat er doelgericht gewerkt wordt en dat er voldoende aandacht is voor vrijwel alle rubrieken uit dit doelenkader. Enkel voor Vrijtijdsvaardigheden werd nog geen matrix opgesteld waardoor het minder duidelijk is in welke mate het aanbod op dit vlak bewaakt wordt. Uit deze matrices blijkt dat ook het nastreven van de ontwikkelingsdoelen die geen deel uitmaken van het leerlingvolgsysteem, wel is opgenomen in de planning. Elke leraar stelt per periode een groepswerkplan op voor zijn vak. Dit plan bevat een selectie van concrete doelen en ontwikkelingsdoelen voor elk thema dat in die periode aan bod komt. Het is echter niet duidelijk in welke mate deze doelen zijn afgestemd op de specifieke noden van de betrokken groep of op resultaten van begintoetsen. Sporen van multidisciplinair geselecteerde doelen, ondersteunende kennis en sleutelvaardigheden zijn slechts in geringe mate terug te vinden in de planningsdocumenten. Deze selectie gebeurt veeleer informeel waardoor de kwaliteit ervan mogelijk erg wisselend is. Hierdoor is ook de horizontale samenhang niet optimaal. Voor sommige leerlingen zijn individuele handelingsplannen opgesteld waaruit blijkt dat een doelenselectie op maat van vastgestelde individuele noden wel gebeurt. De kwaliteit van deze handelingsplannen is divers.

Vorbereidingsfase

*Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Samenwerking ASV-BGV
Vakkenopdeling
Methodiek en werkvormen
Vakgroepwerking
Infrastructuur en uitrusting*

Lessen worden grondig voorbereid. In de agenda of lesfiches van vrijwel alle leraren zijn voor elke les ontwikkelingsdoelen en/of concrete doelen expliciet opgenomen. Dit wijst op een doordacht en doelgericht aanbod. In het observatiejaar wordt klasoverschrijdend samengewerkt en voor het aanleren van zowel reken- als taalvaardigheden worden verschillende niveaugroepen samengesteld. Dit bevordert het pedagogisch comfort en de leermogelijkheden van de leerlingen. De organisatie van de meerdaagse uitstappen zijn eveneens goede voorbeelden van effectief samenwerken over de klasgroepen heen. De klasinterne ondersteuning wordt planmatig georganiseerd. Klassenraadsuren die door omstandigheden niet voor klassenraadsoverleg gebruikt worden en het uur bijscholing-begeleiding, worden steeds ingezet voor collegiaal overleg, om leerlingen individueel te begeleiden of om klasondersteunend te werken waar nodig. Het register dat per leraar wordt bijgehouden toont aan dat deze uren meestal zeer goed benut worden. De schoolleiding engageert zich om deze invulling verder te bewaken en te organiseren conform de regelgeving. De sterke vakgroepwerking stuurt zowel de organisatie als het inhoudelijk aspect van de Algemene en Sociale Vorming aan en bevordert de gelijkgerichtheid. Vanuit een overleg met de leraren Beroepsgerichte Vorming werd voor elke opleiding een taalpakket uitgewerkt om beroepsspecifieke woordenschat binnen de Algemene en Sociale Vorming aan te leren. Daarnaast blijkt uit het cursusmateriaal van de leerlingen dat er voor verschillende pedagogische eenheden al een goede aanzet is om het onderwijsaanbod en het lesmateriaal af te stemmen op de beroepsopleiding. Om de horizontale samenhang verder op gepaste wijze vorm te geven stelde de school een visietekst en een duidelijk actieplan op.

De infrastructuur voldoet om de geselecteerde doelen na te streven maar is verouderd. De klaslokalen worden goed aangekleed met didactisch en ander materiaal wat zorgt voor een stimulerend leerklimaat. De ICT-uitrusting van de school wordt sinds enkele jaren stapsgewijs en systematisch uitgebouwd. De investering in digitale schoolborden is een meerwaarde. Lesobservaties tonen aan dat deze veelvuldig en goed gebruikt worden.

Uitvoeringsfase

Planmatige aanpak

Flexibiliteit

Methodiek en werkvormen

Individualisatie en differentiatie

Uit lesvoorbereidingen en observatie blijkt dat de vakgroep hoog inzet op actieve werkvormen, wat goed is. Hoewel de diverse en soms erg complexe problematiek van de schoolpopulatie weegt op het pedagogisch comfort, slagen de leraren erin om een relatief aangenaam en uitdagend leerklimaat te scheppen. Er wordt flexibel ingespeeld op onverwachte omstandigheden en individuele noden van leerlingen. Het merendeel van de uitgewerkte thema's, maar zeker ook de wijze waarop de leraren deze aanbrengen, sluit goed aan bij de leefwereld van de leerlingen.

De wijze waarop de lessen sociale vaardigheden voorbereid, uitgewerkt en waar nodig ondersteund worden door een leerlingenbegeleider zijn een voorbeeld van goede praktijk. In deze lessen worden specifieke sociale vaardigheden volgens diverse methodieken getraind.

De onderwijsinspectie stelde vast dat er in alle lessen sterk gedifferentieerd wordt in de mate van ondersteuning. De aanwezige differentiatie in doelen en de daaraan verbonden acties kan de school slechts beperkt aantonen. Deze worden onvoldoende opgenomen in de handelingsplannen.

Evaluatiefase

Visie en afspraken

Systeem of instrument

Gelinkt aan

doelen/diagnostisch

Valide

Evenwichtig en representatief

Transparantie en normering

Overgangscriteria

Procesevaluatie

Kwalificatieproef

Rapportering

Alle leraren hanteren een zelfde evaluatiesysteem in hun agenda waarbij attitudes en werkhouding worden geëvalueerd. Door het afnemen van schriftelijke toetsen of door permanente observatie krijgen leraren ook een zicht op het al dan niet behalen van de vooropgestelde ontwikkelingsdoelen of de concretisering ervan. Deze evaluatieresultaten worden echter niet of onvoldoende transparant in kaart gebracht. Hierdoor blijft deze kennis uitsluitend bij de betrokken leraar en wordt ze onvoldoende structureel gedeeld. De permanente evaluatie is daarom nog onvoldoende diagnostisch en ze kan slechts beperkt aangewend worden voor het bepalen van een nieuwe beginsituatiebepaling.

Er zijn nog geen duidelijke richtlijnen voor een gepaste en gelijkgerichte permanente evaluatie. De kwaliteit ervan verschilt per leraar en is niet afgestemd op de periodieke evaluatie in het leerlingenvolgsysteem waardoor deze laatste niet efficiënt ingevuld kan worden.

Binnen de kwalificatieproef is er voorzien in een luik voor Algemene en Sociale Vorming. De wijze waarop onder andere sollicitatievaardigheden hierin worden getest is goed. De schriftelijke eindtoetsen zijn echter te sterk gericht op kennisvaardigheden. Sociale en functionele vaardigheden die bijvoorbeeld tijdens de meerdaagse uitstap uitvoerig aan bod komen, worden hier nog niet systematisch beoordeeld in het kader van de kwalificatieproef wat een gemiste kans is.

De informatieve waarde van het rapport is te beperkt. Het rapport vermeldt weliswaar welke thema's behandeld werden, maar ook deze informatie is soms te algemeen. De attitudes en de werkhouding van de leerling worden kort beschreven, maar een gelijkaardige duiding die aangeeft welke onderwijsdoelstellingen al dan niet bereikt werden, ontbreekt volledig.

Stage De stages worden goed voorbereid en opgevolgd. Aan de hand van een observatieschema worden sociale vaardigheden door de leraar Algemene en Sociale Vorming tijdens een stagebezoek gescoord. Dit wordt besproken met de leerling die deze criteria ook voor zichzelf scoorde. Deze zelfevaluatie versterkt het correct zelfbeeld van de leerlingen. Het is echter onduidelijk in welke mate deze evaluatie invloed heeft op het selecteren van doelen en het verdere onderwijsaanbod na de stage.

3.1.1.2 Opleidingsvorm 3 - Beroepsgerichte Vorming in de opleiding Logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen

Voldoet niet

De competenties van het opleidingsprofiel worden in de opleidingsfase onvoldoende evenwichtig en functioneel aangeboden. De evaluatie is in de volledige opleiding onvoldoende gericht op alle competenties waardoor deze onvoldoende kan dienen voor het bepalen van een geactualiseerde beginsituatie en doelenselectie op maat. Het cyclisch proces van handelingsplanning op individueel leerlingniveau kan hierdoor niet gegarandeerd worden.

Beginsituatiebepaling

Beeldvorming
Functionele neerslag
Actualisering

De beeldvorming van de leerlingen gebeurt aan de hand van gegevens aangeleverd door externen en door de eindklassenraad van het vorige schooljaar. In de groepswerkplannen wordt uitgebreid aandacht besteed aan het bepalen van de beginsituatie van de groep. Hierin wordt terecht heel wat informatie opgenomen over attitudes, sociaal-emotionele aspecten en groepsdynamiek. De beginsituatie op het vlak van competenties en vaardigheden is eerder beperkt. Men moet zich hiervoor baseren op het leerlingvolgsysteem. Dat laatste vertrekt echter ook niet volledig vanuit de opleidingscompetenties, waardoor de diagnostische waarde beperkt is. De leraren zijn, soms dankzij informele contacten, meestal wel goed op de hoogte van de mogelijkheden van de leerlingen. Indien er een individueel handelingsplan wordt opgesteld, wordt hierin ook de individuele zorgvraag duidelijk gesteld. Na elke rapportering wordt de beeldvorming indien nodig geactualiseerd.

Doelenselectiefase

Op maat
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Horizontale en verticale afstemming

Vanuit de vakwerkgroep werd een matrix opgesteld om te bepalen welke leerinhouden op welk moment van de opleiding worden aangeboden. Uit deze matrix blijkt dat er een onevenwichtige verdeling is van de competenties over de jaren heen. De competenties uit de rubriek 'logistiek werk' en 'initiatie zorg' worden ten onrechte pas in de kwalificatiefase aangeboden. Uit observaties en documentenstudie blijkt ook dat er nog onvoldoende horizontale en verticale afstemming is tussen de doelenselecties in de diverse groepswerkplannen. De vakwerkgroep heeft hier nog te weinig afspraken over gemaakt. Duidelijke leerlijnen per onderdeel van het opleidingsprofiel ontbreken. Positief is dat er indien nodig op een gepaste wijze gebruik gemaakt wordt van individuele handelingsplannen, waarin een individuele doelenselectie terug te vinden is.

Vorbereidingsfase

Planning
Samenwerking ASV-BGV
Methodiek en werkvormen
Infrastructuur en uitrusting

De lessen worden over het algemeen goed voorbereid. Er wordt gepast gewerkt met zo veel mogelijk duidelijke visualisaties en stappenplannen. Toch blijven de lessen in de opleidingsfase te theoretisch en beperkt men zich in de lessen 'persoonsgebonden zorg' en 'gezondheid' nog te veel tot zelfzorg. De lessen zijn te weinig gericht op de toepassingen binnen het beroep van Logistiek assistent. De school beschikt over voldoende uitrusting om de praktische lessen invulling te geven, maar daar wordt in de opleidingsfase nog te weinig gebruik van gemaakt. De tijd die er hierdoor overblijft in de kwalificatiefase om de leerlingen voor te bereiden op hun stage is te kort. De samenwerking met de leraren Algemene en Sociale Vorming werd opgestart en zal nog verder uitgewerkt worden. De extramurale praktijk in de kwalificatiefase vindt zowel plaats in een rust- en verzorgingstehuis als in een ziekenhuis en is zeker kwaliteitsvol. Ook de reële werkervaring die de leerlingen kunnen opdoen in de vestigingsplaats Peerdsbos is goed georganiseerd en zeker een meerwaarde.

Uitvoeringsfase

Planmatige aanpak
Flexibiliteit
Methodiek en werkvormen
Individualisatie en differentiatie

De leraren tonen zich heel gemotiveerd om de leerlingen optimaal te begeleiden en zijn tevens geëngageerd om de kwaliteit van de opleiding bij te sturen. Men biedt de leerlingen veel structuur tijdens de lesuitvoering, zonder hierbij de flexibiliteit die nodig is bij het doelpubliek uit het oog te verliezen. De vakgroep maakt er werk van om de cursussen zo actueel mogelijk te houden en werkt waar mogelijk met foto's en stappenplannen. Toch kunnen de cursussen nog geoptimaliseerd worden tot enkel het essentiële en met zo min mogelijk invuldidactiek. Individualisatie en differentiatie komen voldoende tot uiting in de klaspraktijk, ondanks de soms slechts beperkte planning hiervan.

Evaluatiefase

Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Evenwichtig en representatief
Transparantie en normering
Overgangscriteria
Procesevaluatie
Kwalificatieproef
Rapportering

Er wordt uitvoerig geëvalueerd ten behoeve van de rapporten. Deze evaluaties worden door iedere individuele leraar op een andere wijze vorm gegeven. In de opleidingsfase wordt nog te veel schriftelijk geëvalueerd en komen de zogenoemde 'praktijktoetsen' nog te weinig aan bod. Hierdoor evalueert men nog te vaak louter de 'kennis' en te weinig de vaardigheden of competenties. Tijdens sommige meer praktische lessen wordt dan weer enkel inzet en attitude geëvalueerd. In een aantal lessen is er wel reeds een aanzet om met zelfevaluatie te werken. In de praktijklessen van de kwalificatiefase komt dit reeds frequenter aan bod en is dit een goede werkvorm. Er werd de voorbije schooljaren ook een leerlingvolgsysteem ontwikkeld met een document per leerjaar. De inhoud hiervan is echter niet ten volle afgestemd op de nagestreefde doelen en competenties, waardoor het niet steeds duidelijk is wat er nu juist al dan niet verworven is. Er is eveneens geen link tussen de quoteringen op dit document en de rapportering naar ouders. Er zijn geen echte overgangscriteria tussen de opleidingsfase en de kwalificatiefase buiten de competenties vastgelegd in de matrix. Deze voldoen echter niet om te bepalen of een leerling klaar is om op stage te gaan. De kwalificatieproef is wat het praktische gedeelte betreft goed afgestemd op de opleiding. Het theoretische gedeelte is nog te sterk gericht op kennisreproductie.

Stage	De stages worden in het eerste jaar van de kwalificatiefase onvoldoende voorbereid op praktisch vlak, door in te weinig tijd te voorzien om alle nodige competenties op school ten volle in te oefenen. De oorzaak hiervan is deels het onvoldoende aanbieden van de nodige competenties van in de opleidingsfase. Uit de stageboekjes blijkt bovendien dat de leerlingen op hun stage taken moeten uitvoeren waarmee ze tijdens de opleiding nog niet in contact geweest zijn en die de bevoegdheid van een logistiek assistent overschrijden. Dit is grotendeels te wijten aan het ontbreken van een stageactiviteitenlijst die voorafgaand aan de stage wordt opgesteld door de stagementor en de stagebegeleider. Hierin moet worden opgenomen welke taken de leerling op die specifieke stageplaats kan en mag uitvoeren rekening houdend met de vooropleiding en de individuele vaardigheden. De evaluaties van de stages van het tweede jaar van de kwalificatiefase geven gemiddeld gezien wel goede resultaten.
Inbreuk(en) op regelgeving	Het ontbreken van een geplande lijst van stageactiviteiten in het stagedossier conform het Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs, verduidelijkt in de omzendbrief SO/2016/01 (BuSO) - 'Leerlingenstages, sociaal-maatschappelijke trainingen, observatieactiviteiten en praktijklessen op verplaatsing in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 1, 2 en 3'.

3.1.1.3 Opleidingsvorm 3 - Beroepsgerichte Vorming in de opleiding Metselaar

Voldoet

De school streeft de competenties van het opleidingsprofiel in voldoende mate na. De meeste vaardigheden komen doorheen de opleiding voldoende en op een evenwichtige wijze aan bod. De handelingsplanmatige aanpak biedt voldoende garanties voor onderwijs op maat.

Beginsituatiebepaling	De school brengt op basis van interne en externe gegevens de beginsituatie van de leerlingen in kaart. Daarbij worden voornamelijk specifieke opvoedingsbehoeften geïnventariseerd. In de leerkrachtgebonden groepswerkplannen wordt de beginsituatie van de klasgroep voor de beroepsgerichte vorming verduidelijkt. Op leerlingniveau worden de reeds verworven competenties via een instapoefening in kaart gebracht. Heel wat informatie wordt ook informeel doorgegeven. De actualisering van de beeldvorming is niet optimaal. De hoeveelheid aan beschikbare informatie is zowel verspreid over verschillende papieren documenten als onder verschillende rubrieken op het digitale platform van de school. Hierdoor is de beginsituatiebepaling weinig overzichtelijk en neemt de functionaliteit ervan sterk af.
<i>Beeldvorming</i>	
<i>Functionele neerslag</i>	
<i>Actualisering</i>	

Doelenselectiefase

*Op maat
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Horizontale en verticale
afstemming
Multidisciplinair overleg*

Uit lesobservaties, agenda's en groepswerkplannen blijkt dat de school in voldoende mate de competenties uit het opleidingsprofiel nastreeft. Een duidelijke matrix geeft aan dat het nastreven van de meeste competenties uit het opleidingsprofiel wordt gepland. De moeilijkheidsgraad van de oefeningen is oplopend doorheen de opleiding. De realisaties zijn gericht op het uitwerken van constructieve knooppunten in de woningbouw. De basiscompetenties van de metselaar, de bekister en de ijzervlechter komen voldoende aan bod. Algemene doelstellingen zoals 'de eigen werkzaamheden plannen' en 'eigen werkzaamheden op de werkplek organiseren' komen in de realisatie voldoende aan bod. Voor de competenties met betrekking tot huishoudelijk ondergronds rioleringsstelsel wordt beroep gedaan op een externe organisatie. De competenties 'grondwerkzaamheden uitvoeren', 'betonneren' en 'aanbrengen van thermische isolatie in spouwmuur' worden niet structureel aangeboden. Er zijn geen individuele leertrajecten terug te vinden van leerlingen die een verlengde leertijd doormaken.

Vorbereidingsfase

*Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Samenwerking ASV-BGV
Vakkenopdeling
Methodiek en werkvormen
Vakgroepwerking
Infrastructuur en uitrusting*

Aansluitend op de groepswerkplannen zijn er per leerjaar werkstukken uitgewerkt met bijpassende tekeningen en stappenplannen. De lessen worden degelijk voorbereid en de leerstof wordt correct verdeeld over de beschikbare lestijd. Er is een grote variatie aan oefeningen om de doelen in het groepswerkplan op een motiverende wijze na te streven. De theoretische vakkennis wordt zo veel mogelijk geïntegreerd in de praktische lessen. De samenwerking met Algemene en Sociale Vorming verloopt meestal vlot maar heeft een veeleer informeel karakter.

De vakgebonden deskundigheid en de inzet van een de leraren zijn een meerwaarde voor de opleiding. De vakgroep pleegt regelmatig formeel en informeel overleg over organisatorische en vakinhoudelijke onderwerpen. Voor de realisatie van de competenties zijn de minimale materiële vereisten ter beschikking.

De school beschikt over een degelijk machinepark. De basisveiligheidsvoorzieningen aan de machines en de veiligheidsinstructiekaarten zijn ter beschikking. De persoonlijke beschermingsmiddelen zijn voorhanden en worden gebruikt.

Uitvoeringsfase

*Planmatige aanpak
Flexibiliteit
Methodiek en werkvormen
Individualisatie en differentiatie*

Uit de klasobservaties blijkt dat alle leraren een grote inzet en betrokkenheid vertonen. Elke leerling krijgt voldoende individuele begeleiding en de leraren spelen voldoende flexibel in op mogelijke veranderde omstandigheden. Opdrachten en instructies worden aangepast aan de vorderingen van elke leerling. Deze differentiatie is echter niet altijd terug te vinden in de individuele handelingsplannen.

Het zelfontwikkeld cursusmateriaal biedt de leerlingen ondersteuning bij hun studie. De leerlingencursussen zijn goed gestructureerd en aangepast aan het beheersingsniveau van de opleiding.

Evaluatiefase <i>Visie en afspraken</i> <i>Systeem of instrument</i> <i>Gelinkt aan doelen/diagnostisch</i> <i>Valide</i> <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Transparantie en normering</i> <i>Overgangscriteria</i> <i>Procesevaluatie</i> <i>Kwalificatieproef</i> <i>Rapportering</i>	Voor het evalueren van leerlingen ontbreekt een gelijkgerichte visie. In elke fase van de opleiding wordt een eigen evaluatiesysteem gehanteerd. Tot vorig schooljaar gaf de evaluatie van de praktijkoefeningen een onvoldoende duidelijk beeld van de bereikte competenties door elke leerling. Dit schooljaar werd het evaluatiesysteem voor de praktische vaardigheden bijgestuurd. De vakgroep werkt nu met meer transparante instrumenten. De afstemming op de competenties is echter niet altijd duidelijk. De leraren stimuleren zelfevaluatie bij hun leerlingen om hun eigen leerproces bij te sturen en hun betrokkenheid te verhogen. De evaluatiepraktijk wordt nog niet aangewend om een nieuwe beginsituatie te bepalen en om op handelingsplanmatige wijze individuele trajecten uit te werken.
	De kwalificatieproef is representatief voor de opleiding en toetst een groot aantal belangrijke competenties.
	Leerlingen en ouders krijgen regelmatig informatie over de prestaties via de rapporten. De rapportcommentaren bevatten geen aanwijzingen over de effecten van de voorbije remediëring of de te ondernemen remediëring. Hierdoor is de informatieve waarde van de rapportering beperkt.
Stage	De stages worden voldoende voorbereid op praktisch vlak. De stageplaatsen zijn geschikt voor een realistische kennismaking met de werkvloer. De evaluatie van de stage heeft voornamelijk aandacht voor arbeidsattitudes en in mindere mate voor specifieke arbeidscompetenties. Het is onduidelijk in welke mate de stageresultaten een invloed hebben op het verdere onderwijsproces op school. In het individuele stagedossier ontbreekt de geplande lijst van stageactiviteiten , die gezamenlijk wordt opgesteld door de stagebegeleider en de stagementor en die moet rekening houden zowel met de genoten schoolse opleiding en vorming als met de fysische en psychische maturiteit van de leerling.
Inbreuk(en) op regelgeving	Het ontbreken van een geplande lijst van stageactiviteiten in het stagedossier conform het Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs, verduidelijkt in de omzendbrief SO/2016/01 (BuSO) - 'Leerlingenstages, sociaal-maatschappelijke trainingen, observatieactiviteiten en praktijklessen op verplaatsing in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 1, 2 en 3'.

3.1.1.4 Opleidingsvorm 3 - Beroepsgerichte Vorming in de opleiding Plaatslager

Voldoet niet

De school kan onvoldoende aantonen welke competenties er per leerling al dan niet werden aangeboden en/of behaald. De actualisatie van de beginsituatie, de behaalde competenties en de specifieke onderwijsnaden met de daarbij aansluitende doelstellingen op maat van de leerling worden onvoldoende in kaart gebracht om een cyclisch proces van handelingsplanning op individueel leerlingniveau te garanderen.

Beginsituatiebepaling	De visie en procedure van handelingsplanning, die terug te vinden is in het beleidsplan, wordt onvoldoende toegepast waardoor een duidelijke, functionele en actuele beginsituatiebepaling ontbreekt. De school brengt op basis van interne en externe gegevens de beginsituatie van de leerlingen in kaart. Daarbij worden voornamelijk specifieke opvoedingsbehoeften geïnterpreteerd. In de leerkrachtgebonden groepswerkplannen wordt de beginsituatie van de klasgroep voor beroepsgerichte vorming verduidelijkt. Dit gebeurt meestal in de vorm van algemene beschrijvingen van vaardigheden en attitudes. Heel wat informatie wordt ook informeel doorgegeven. De veelheid aan leerlingeninformatie is sterk verspreid over verschillende documenten en wordt onvoldoende samengebracht wat de functionaliteit benadeelt.
<i>Beeldvorming</i>	
<i>Functionele neerslag</i>	
<i>Actualisering</i>	
Doelenselectiefase	Door het ontbreken van een gerichte beginsituatiebepaling is de doelenselectie, die terug te vinden is in de groepswerkplannen, niet afgestemd op de leerlingenkenmerken van de betrokken pedagogische eenheid. Sommige leerlingen hebben een individueel handelingsplan maar een aangepaste doelenselectie op basis van de individuele onderwijsbehoeften is zelden hierin opgenomen. Er wordt enkel aangegeven dat een leerling het groepswerkplan niet kan volgen. Er is ook geen individuele doelenselectie terug te vinden voor leerlingen die een verlengd leertraject volgen.
<i>Op maat</i>	
<i>Evenwichtig aanbod</i>	
<i>Doelenkaders</i>	
<i>Horizontale en verticale</i>	
<i>afstemming</i>	
<i>Multidisciplinair overleg</i>	

De doelenselectie voor het onderwijsaanbod is vastgelegd in een matrix die afgestemd is op het opleidingsprofiel. Er is echter geen duidelijke horizontale en verticale afstemming binnen de Beroepsgerichte Vorming wat resulteert in een onevenwichtig aanbod. In de opleidingsfase ligt de nadruk te sterk op algemene plaatbewerking terwijl de eindcompetentie 'herstellingen aan het koetswerk van voertuigen uitvoeren' enkel in de kwalificatiefase aan bod komt. Er zijn onvoldoende werkopdrachten en leerlingendocumenten aanwezig waaruit kan afgeleid worden welke realisaties de leerlingen hebben uitgevoerd. Ondanks de opmerkingen in het vorige doorlichtingsverslag worden de algemene competenties met betrekking tot plannen, organiseren en opvolgen van de eigen werkzaamheden summier of niet aangeboden. De school kan niet aantonen dat leerlingen voor de uitvoering van hun opdracht de schriftelijke instructies van de constructeur kunnen opvolgen. De competentie 'herkennen van materiaal en grondstoffen' krijgt doorheen het curriculum onvoldoende aandacht.

Het multidisciplinaire overleg over de doelenselectie door de klassenraad is voor verbetering vatbaar. De selectie van doelstellingen voor Beroepsgerichte Vorming komt nauwelijks ter sprake.

Vorbereidingsfase

Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Samenwerking ASV-BGV
Vakkenopdeling
Methodiek en werkvormen
Vakgroepwerking
Infrastructuur en uitrusting

Per pedagogische eenheid worden groepswerkplannen opgesteld die de oefeningen vermelden waaraan ze werken. Deze bieden weinig houvast voor een geplande differentiatie in aanpak. De planning voor de leerlingen die het groepsaanbod niet aankunnen is te summier. Het is onduidelijk welke inhoudelijke aanpassingen er worden gedaan. Orthodidactische maatregelen, methodieken of werkvormen die in de praktijk worden toegepast, worden nog weinig vermeld. De agenda's van de leraren bevatten enkel een registratie van de werkstukken die aangeboden worden aan leerlingen die het groepswerkplan volgen. Er is onvoldoende structurele samenwerking tussen de leraren van de Algemene en Sociale Vorming en de Beroepsgerichte Vorming.

De vakgroepwerking kent weinig inhoudelijke diepgang en is geen hefboom voor kritische zelfevaluatie en kwaliteitsverbetering. Het vakoverleg blijft overwegend beperkt tot afspraken van organisatorische en praktische aard. Het leidt onvoldoende tot het eventueel bijsturen of optimaliseren van het individueel didactisch handelen van de betrokken leraren. Er is onvoldoende gezamenlijk overleg dat leidt tot een verticale samenhang met ontwikkeling en toepassing van leerlijnen.

De school beschikt over voldoende materiële middelen om de competenties na te streven. De basisveiligheden aan de machines zijn ter beschikking. De persoonlijke beschermingsmiddelen zijn voorhanden.

Uitvoeringsfase

Planmatige aanpak
Flexibiliteit
Methodiek en werkvormen
Individualisatie en differentiatie

Uit de klasobservaties blijkt dat alle leraren een grote inzet en betrokkenheid vertonen. Er wordt flexibel ingespeeld op klasinterne of –externe gebeurtenissen. Ondanks het ontbreken van een planmatige differentiatie trachten de meeste leraren zo goed mogelijk in te spelen op de individuele noden. Dit gebeurt momenteel meestal ad hoc en is dan ook nog te sterk afhankelijk van de deskundigheid en intuïtie van elke leraar.

Voor de realisaties ontbreken een duidelijke omschreven opdracht en de vooropgestelde kwaliteitseisen. De leerlingen houden geen administratie van hun werkzaamheden bij. Voor de meeste praktijkopdrachten ontbreekt voor de leerlingen een naslagwerk met daarin de volledige werkmethode en de integratie van alle technische componenten. Ze kunnen wel, indien nodig, beroep doen op het cursusmateriaal van de leraar. Dit materiaal verschilt van leraar tot leraar en is in een aantal leerjaren niet aangepast aan het beheersingsniveau van de opleiding.

Evaluatiefase	De huidige evaluatiepraktijk laat niet toe individuele leervorderingen in kaart te brengen en op handelingsplanmatige wijze individuele trajecten uit te werken.
<i>Visie en afspraken</i>	
<i>Systeem of instrument</i>	
<i>Gelinkt aan</i>	
<i>doelen/diagnostisch</i>	De vakgroep hanteert geen gelijkgerichte visie op evaluatie. Elke leraar evalueert de leerlingen volgens zijn eigen systematiek. De evaluatie van de praktijkoefeningen geeft een onvoldoende duidelijk beeld van de bereikte competenties bij elke leerling. Het is voor de leerling niet duidelijk welke criteria gehanteerd worden bij het beoordelen van de praktijkopdracht. Hoe en in welke mate de vaardigheden en attitudes verrekend worden, is onduidelijk.
<i>Valide</i>	Hierdoor is de evaluatie onvoldoende valide, evenwichtig en representatief. De verworven competenties van de leerlingen brengt men in kaart via het toekennen van niveaus. Het onderscheid tussen de niveaus is uitgeschreven op basis van de graad van zelfstandigheid van de leerling bij de uitoefening van een opdracht. Deze zijn onvoldoende gerelateerd aan te verwerven competenties uit het opleidingsprofiel en worden evenmin aangewend om individuele handelingsplanning uit te tekenen. Ook het evalueren van de handelingsplanmatige aanpak gebeurt niet. Dit is een belangrijke belemmering voor het goede verloop van het cyclisch proces van handelingsplanning.
<i>Evenwichtig en representatief</i>	Zelfevaluatie heeft ingang gevonden in de lespraktijk.
<i>Transparantie en normering</i>	
<i>Overgangscriteria</i>	
<i>Procesevaluatie</i>	
<i>Kwalificatieproef</i>	De kwalificatieproef is inhoudelijk niet representatief voor het profiel van de opleiding. Deze proef bevat te veel theoretische aspecten.
<i>Rapportering</i>	
	Het resultaat op het rapport is gebaseerd op een niet valide evaluatie. Hierdoor geeft het geen correcte informatie over de bereikte competenties van de leerling. De rapportcommentaren bevatten geen aanwijzingen over de effecten van de voorbije remediëring of de te ondernemen remediëring. Hierdoor is de informatieve waarde van de rapportering beperkt.
Stage	De stages worden voldoende voorbereid op praktisch vlak. De evaluatie van de stage heeft voornamelijk aandacht voor arbeidsattitudes en in mindere mate voor specifieke arbeidscompetenties. Het is onduidelijk in welke mate de stageresultaten een invloed hebben op het verdere onderwijsproces op school. In het individuele stagedossier ontbreekt de geplande lijst van stageactiviteiten, die gezamenlijk wordt opgesteld door de stagebegeleider en de stagementor en die moet rekening houden zowel met de genoten schoolse opleiding en vorming als met de fysische en psychische maturiteit van de leerling.
Inbreuk(en) op regelgeving	Het ontbreken van een geplande lijst van stageactiviteiten in het stagedossier conform het Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs, verduidelijkt in de omzendbrief SO/2016/01 (BuSO) - 'Leerlingenstages, sociaal-maatschappelijke trainingen, observatieactiviteiten en praktijklessen op verplaatsing in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 1, 2 en 3'.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het Stedelijk Onderwijs wil voor de organisatie van het welzijnsbeleid vooral eenheid en samenwerking creëren. Daarom heeft het beleid gekozen voor een indeling in divisies volgens de onderwijsniveaus. De dienst Patrimonium en de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk (IDPB) ondersteunen de divisie. Zij volgen de verslagen van de externe diensten op en geven hierbij advies. Eveneens plannen zij acties om de bewoonbaarheid en veiligheid in de scholen te verbeteren. De inspraak van de werknemers in het welzijnsbeleid wordt voor het Stedelijk Onderwijs geregeld via het Speciaal Overleg Comité (SOC). Dit comité vergadert op regelmatige tijdstippen. Op het niveau van de school worden een globaal preventieplan (GPP) en jaarlijks actieplan (JAP) opgesteld. Nieuwbouwconcepten en grote renovaties zijn in aparte patrimoniumprojecten opgenomen.

De school gaat op systematische wijze de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen. Het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan zijn opgebouwd op basis van intern uitgevoerde controles en de bevindingen van de externe en interne diensten. De laatste jaren zijn er renovaties uitgevoerd. Ook in de nabije toekomst zijn er nog enkele renovaties gepland. Vorig schooljaar is er geen rondgang uitgevoerd door de interne preventieadviseur. De gebouwen worden op regelmatige basis onderhouden, maar de instelling kan geen preventief onderhoudsprogramma voor haar infrastructuur en uitrusting voorleggen.

Tijdens de doorlichting werden nog enkele tekorten vastgesteld die tijdelijk aanvaardbaar zijn op het vlak van valgevaar, geluidshinder door de opleiding Plaatslager en de opslag van gevaarlijke producten. Ook dient er meer aandacht te gaan naar het vrijhouden van evacuatiewegen. Een positief initiatief is de invoering van een veiligheidspaspoort voor het veilig gebruik van machines en toestellen door de leerlingen. Hierin staat opgenomen voor welke machines de leerlingen instructies hebben ontvangen en met welke ze mogen werken.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne voldoet de vestiging in voldoende mate aan de minimale verwachtingen. Hoewel er onvoldoende urinoirs voor de jongens zijn, heeft de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting niet kunnen vaststellen dat dit leidt tot overlast. De toiletten voor mannen en vrouwen zijn niet altijd gescheiden, veelal door het ontbreken van de pictogrammen. Er is geen aangepast toegankelijk toilet. Het EHBO-materiaal wordt niet regelmatig gecontroleerd.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoort en wegwerkt, de realisatie van kleinere tussentijdse oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** Er is een duidelijke en uitgebreide visie op het proces van handelingsplanning. Binnen het actieplan op lange termijn werd dit ook geselecteerd als prioriteit. Werkpunten die door een visitatiecommissie van het eigen schoolbestuur werden vastgesteld vormen hiervoor onder andere het uitgangspunt. Vorig schooljaar werd hiertoe een werkgroep opgericht. Dit schooljaar hoort het verder uitwerken voornamelijk tot de opdracht van de orthopedagogen. Naast het optimaliseren van de handelingsplanning heeft de schoolleiding de voorbije jaren bewust eerst ingezet op het verhogen van de dagelijkse onderwijskwaliteit en het creëren van een veilig en aangenaam leer- en leefklimaat. Dit was een juiste keuze aangezien deze basisvoorwaarden om te komen tot een goede leerbegeleiding in deze school door omstandigheden verzwakt was.
- Ondersteuning** Er zijn reeds een aantal richtlijnen en standaarddocumenten uitgewerkt om dit proces te ondersteunen, maar andere zijn nog volop in ontwikkeling. Momenteel worden nog te veel verschillende kanalen en informatiedragers gebruikt. Hierdoor wordt een kwaliteitsvolle en gebruiksvriendelijke handelingsplanning eerder afgeremd. De school wenst over te schakelen op één digitaal systeem, maar moet daarvoor wachten op een beslissing van het schoolbestuur. Om leerkrachten te ondersteunen in een krachtige leerbegeleiding werd er een coachingsysteem aangewend. Technisch adviseurs en orthopedagogen hebben de taak leraren te begeleiden en documenten te raadplegen om bij te kunnen sturen waar mogelijk of wenselijk. De uren bijscholing en begeleiding worden binnen de leerbegeleiding efficiënt ingezet, maar de nodige verantwoordingsdocumenten in de vorm van een register ontbreken nog. De uren klassenraad worden correct georganiseerd en voldoende aangewend voor het proces van handelingsplanning op maat. Uren die niet hiervoor kunnen aangewend worden, worden correct toegevoegd aan de uren die aan extra individuele of klassikale leerbegeleiding worden besteed.
- Doeltreffendheid** De school heeft zelf en met behulp van de visitatiecommissie de knelpunten en verbetermogelijkheden in verband met de eigen handelingsplanning in kaart gebracht. Hiermee toont men aan dat er voldoende aandacht is voor de doeltreffendheid van dit proces. Door middel van de coaches wordt de huidige uitvoering ook regelmatig kritisch bekeken. Zowel uit de doorlichting als uit de eigen vaststellingen van de school blijkt dat vooral de evaluatiefase nog voor verbetering vatbaar is. De bijstellingen die tot op heden op dit vlak gebeurden zijn nog niet ten volle doeltreffend.

Ontwikkeling Zowel vanuit de visieontwikkeling aangestuurd door het schoolbestuur als vanuit de eigen schoolwerking is er zeer veel aandacht voor de verdere ontwikkeling van dit proces. Het schoolteam toont een grote bereidheid tot het optimaliseren van dit proces. De doelen die de school zich hiervoor stelt in het desbetreffend actieplan zijn duidelijk. De efficiëntie van de verdere ontwikkeling is echter afgeremd door het ontbreken van een duidelijk zicht op het digitaal systeem dat in gebruik zal genomen worden.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

- Doelgerichtheid** De school heeft haar visie recent zeer gedetailleerd uitgeschreven in een zorghandleiding. Deze handleiding biedt een leidraad aan het schoolteam om te komen tot een eenduidige en effectieve sociale en emotionele begeleiding van alle leerlingen op de school. Vrijwel alle deelaspecten van de schooleigen aanpak van de sociale en emotionele begeleiding worden helder omschreven en wijzen op zeer veel aandacht voor doelgerichtheid. Er is een goed evenwicht tussen het preventieve luik en de remediërende maatregelen.
- Ondersteuning** De school investeert sterk in een goed uitgebouwd team van leerlingenbegeleiders. Samen met alle leraren streeft dit team voortdurend naar een stimulerend pedagogisch-didactisch klimaat in de school en de klassen. Wanneer nodig worden leerlingen intensief en individueel begeleid door het gehele schoolteam waarbij leraren hun eerstelijnsrol zowel tijdens de les als tijdens klasvrije uren gepast opnemen. De eigen time-outwerking is goed uitgebouwd en maakt gebruik van verschillende orthopedagogische methodieken om leerlingen zo gepast mogelijk te begeleiden en aan de specifieke zorgvragen tegemoet te komen. De wijze waarop leraren klasintern ondersteund worden tijdens de specifieke SOVA-lessen (sociale vaardigheden) en de lessenbank die hiervoor uitgewerkt werd, zijn voorbeelden van goede praktijk.
- Doeltreffendheid** Een visitatieteam in naam van het directiecomité van het Autonoom Gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs (AGSO) bezocht de school in oktober 2014 en onderzocht onder meer de kwaliteit van het zorgbeleid. Alle mogelijke verbeterpunten die dit team op het vlak van zorg formuleerde in haar verslag werden zeer grondig aangepakt. Deze aanpak resulteerde onder meer in het uitschrijven van een zorghandleiding, het uitwerken van een vast stramien voor de time-outwerking en een meer doelgerichte ontwikkeling van sociale vaardigheden binnen de lessen Algemene en Sociale Vorming. Dit wijst op duidelijke aandacht voor doeltreffendheid.

Ontwikkeling Het schoolteam deinst er niet voor terug om haar eigen werking voortdurend kritisch te beoordelen en bij te sturen. De schoolvisie richt zich zowel op het bieden van (bestaande) structuur als op de verdere ontwikkeling van en vernieuwing binnen het eigen zorgbeleid. De zorghandleiding is een dynamisch document dat steeds aangepast en verder uitgewerkt wordt. Het schoolteam is voortdurend op zoek naar professionaliseringsmogelijkheden. Nieuwe methodieken en gepaste werkvormen worden steeds stelselmatig geïmplementeerd. Het actieplan dat de school voor de uitbouw van haar sociale en emotionele begeleiding opstelde en in de voorbije schooljaren stapsgewijs uitvoerde wijst op een sterk innovatief vermogen en ruime aandacht voor ontwikkeling.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De huidige directeur is in dienst sinds februari 2013. De school en het schoolteam beleefde daarvoor een moeilijke periode omwille van allerlei omstandigheden. Omwille daarvan werd er bewust gekozen om prioritair in te zetten op het herstellen van een aangenaam leef- en leerklimaat op school en om de andere nodige verbeteringsprocessen volgens een welgekozen tijdspad verder vorm te geven. Uit de vaststellingen tijdens de doorlichting en gesprekken met zeer veel personeelsleden blijkt dat de directeur samen met de beleidscel, die hem hierin ondersteunt, reeds veel bereikt heeft op korte tijd. Er is sprake van een sterk en duidelijk beleidsvoerend vermogen van de huidige schoolleiding. Deze behoudt hierin een goed evenwicht tussen zowel een sturende als een ondersteunende rol. Dankzij een duidelijke taakverdeling binnen de school en de hierbij nodige mandaatverdeling is er sprake van een goed werkend gedeeld leiderschap.
- Visieontwikkeling** De algemene schoolvisie is ontwikkeld samen met het schoolteam. Het pedagogisch project van het stedelijk secundair onderwijs Antwerpen is hierin mee opgenomen. Vanuit deze schoolvisie zijn andere visies ontwikkeld. Door het optimaal betrekken van al het personeel hierbij zijn deze ook voldoende gekend en gedragen. Het schoolwerkplan geeft een duidelijke beschrijving en een goed overzicht van al de processen op de school. De langetermijnvisie van de school is duidelijk geconcretiseerd in het actieplan 2014-2018.
- Besluitvorming** Alle wettelijke inspraakorganen zijn aanwezig. Er wordt een duidelijk en transparant participatief beleid gevoerd. Binnen de school wordt voldoende gestructureerd overleg voorzien. Ook de verslaggeving hiervan is functioneel en transparant. In het schoolwerkplan is een overzichtelijk organogram opgenomen. De directeur wordt voor de dagdagelijkse opvolging bijgestaan door de beleidscel. De beslissingsbomen binnen de school zijn voor iedereen duidelijk. Voor de verschillende beleidsplannen die worden en werden uitgewerkt worden steeds specifieke personeelsleden aangesteld als verantwoordelijke voor zowel het proces als het product. Deze rapporteert dan aan het beleidsplatform van de school, dewelke halfjaarlijks bijeenkomt en uitgebreider is dan de beleidscel.
- Kwaliteitszorg** Het schoolbeleid heeft de voorbije drie jaar sterk ingezet op de kwaliteitsverhoging van de volledige schoolwerking. Als basis hiervoor werd er een interne zelfevaluatie gehouden. Daarnaast werd ook een externe audit georganiseerd door de visitatiecommissie van het eigen schoolbestuur. De werkpunten die hieruit naar boven zijn gekomen werden allen opgenomen in een actieplan op lange termijn. Tijdens de doorlichting kon worden vastgesteld dat er ook al een heel aantal punten werden opgelost. Opmerkelijk hierbij is dat vele personeelsleden meerdere keren aangaven dat zij vinden dat er nu beter wordt gewerkt en dat het welbevinden van iedereen er duidelijk op vooruitgegaan is. Een integraal en cyclisch kwaliteitsbeleidsplan is in ontwikkeling. De school tracht hierbij aandacht te hebben voor de feedback van zo veel mogelijk stakeholders.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De klasinterne ondersteuning en de uitwerking van de lessen SOVA (sociale vaardigheidstraining) in de lessen Algemene en Sociale Vaardigheden;
- Het planmatig gebruik van actieve werkvormen tijdens de lessen Algemene en Sociale Vorming;
- Het werkplekleren in de opleiding Logistiek Assistent.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De grote aandacht voor de doelgerichtheid, de ondersteuning, de doeltreffendheid en de ontwikkeling van de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen;
- Het engagement en de vakdeskundigheid van een groot aantal personeelsleden.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het participatief leiderschap;
- De kwaliteitsbewaking met inschakeling van externen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De formele aandacht voor onderwijsnoden bij het actualiseren van de beginsituatie;
- De informatieve waarde van de rapporten voor Algemene en Sociale Vorming;
- De praktijklessen in de opleidingsfase van de opleiding Logistiek Assistent;
- De permanente evaluatie in alle onderzochte opleidingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De functionaliteit van de handelingsplannen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het handelingsplanmatig en evenwichtig nastreven van de opleidingscompetenties in de beroepsgerichte vorming van de opleiding Logistiek Assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen;
- Het handelingsplanmatig en evenwichtig nastreven van de opleidingscompetenties in de beroepsgerichte vorming van de opleiding Plaatslager.

Wat betreft de regelgeving

- Een geplande lijst van stage-activiteiten bijhouden in de stagedossiers conform het Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs, verduidelijkt in de omzendbrief SO/2016/01 (BuSO).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen voor

Opleidingsvorm 3	Algemene en sociale vorming	Beroepsgerichte vorming
Log. assistent ziekenhuizen en zorginst. - observatie- opleidings- en kwalificatiefase		x
Plaatslager - observatie- opleidings- en kwalificatiefase		x

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **25-02-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Cathy MOELANTS de inspecteur-verslaggever	Wouter DE CEULAERDE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	